

VÁSÁRHELYI NAPLÓ.

TÁRSADALMI NAPILAP.

Megjelenik — ünnep és vasárnap utáni napot kivéve — minden reggel.

<p>Előfizetési árak: Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyedévre 1frt 50 kr. Egy óra 60 kr. — Vidékre postán: Egész évre 10 frt. — Egyes szám ára 2 kr.</p>	<p>Felelős szerkesztő és laptulajdonos: VETRÓ LAJOS ENDRE.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: L é v a i P. sétatéri könyvnyomdájában. Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.</p>
---	---	---

Vigadó építés.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a városi ügyeket vezető testületnek, a városi tanácsnak nem volt és nincs elég érzéke, sem városunk társadalmi életének követelményei, sem gazdasági érdekei kielégítése iránt, még oly esetekben sem, mikor azok karöltve járnak.

Csak ennek lehet a következése az, hogy önállóságunk közel 27-ik évében nincsen Hódmező-Vásárhelynek társadalmi összefogó ereje, mely a társadalmi összejövetelek céljaira szolgáló megfelelő helyisége, noha közönsége, amelyet, a mi egyszerű viszonyainknak megfelelőleg a gazdálkodók, iparosok, kereskedők és honoráciorok azon elemei alkotnak, a melyek egymást szívesen megértik és megbecsülik, egyesületi és társadalmi feladataik teljesítésében készséggel támogatják, — a maga szépségében, jellegzetes magyarságában, szerény öntudatosságában páratlanul áll a világon.

Csak az említett tételből magyarázható meg, miért váratott be a Sas vendéglő kiépítése kérdésének napirendre tűzésével az az idő, midőn már a Sas vendéglő bérjöveldelme felénnyire (4000 frtról 2000 frtra) leszállott és midőn a képviselőtestületbe a legutóbbi általános városi képviselőválasztás alkalmával bejutott új áramlat a Szarvas vendéglő kiépítésének kérdését felszínre dobta.

Csak ama tételből magyarázható meg, hogyan volt lehetséges, hogy a városi tanács még akkor is, midőn az új áramlatnak kedveskedve, a Szarvas vendéglő kiépítését javasolta, hallgatott a Sas kiépítésével, úgy hogy a világos gaz-

dasági kár elkerülése végett, amely a várost okvetlen éri, ha a város maga épít régi szállodájának egy concurrens új szállodát, egyes bizottsági tagoknak kellett a Sas kiépítését indítványba hozniok.

No de elvégre is napirendre került a Sas kiépítésének kérdése s a tanácsnak foglalkoznia kellett vele.

A lépések, amelyeket a városi tanács tett, ismét egy tételre való utalást tesznek szükségessé, hogy megmagyarázhatók legyenek.

A tapasztalás mutatja ugyanis azt is, hogy a városi tanács fontosabb kérdésekben javaslatait nem önállólag teszi, hanem ahhoz mérten, hogy tet-szeni fog-e az bizonyos bizottsági tagoknak, vagy nem. Akár hány-szor hallható a tanács tagjaitól az a nyilatkozat: Igaz, hogy amugy volna jó, de így kívánják.

Például a mi helyzetünkben, midőn a városi pótdadó évről-évre nő s utazáink mégis esatornázatlanok, terveink rendetlenek, piacunk egy része feneketlen sárba van s hozzá vezető utaink sokszor járhatatlanok: mi sem volna közgazdaságilag indokoltabb, és szükségesebb, mint az összes valamiesodás városok példájára nálunk is behozni a piaci helypénz szedést s az ebből befolyó jövedelemből az összes piaci-tereket kiköveztetni és általában minden intézkedést megtenni a vevő- és eladó közönség kényelmére s fedezni a hathatósabb piaci rendszert költségeit.

A városi tanács azonban, noha lehetetlen be nem látnia, hogy ez szükséges volna, a piaci helypénzszedés behozatalát nem javasolja, mert az a törvényhatósági bizottság egy része előtt ellenszenves.

Lehet, hogy nem is egészen a tanács hibája ez, hanem a választási rendszeré, melynek egyedül csak a közigazgatás államositása volna az orvossága, mely kérdést azonban most nem bolygatjuk.

Már pedig igen nagy különbség van a között, ha valamely helyes és szükséges javaslat a törvényhatósági közgyűlés által vettetik el és a között, ha ezt a helyes és szükséges javaslatot maga a tanács nem teszi meg.

A vigadó építésének kérdésénél is az építési és szépészeti bizottság javaslatát fogadta el a tanács, mert az abban részt vett bizottsági tagok úgy kívánták.

Egyedül ez és semmi más a tanácsi végzés hallgatóságos indoka. Tétetett ugyan az építési és szépészeti bizottság javaslatától eltérő előterjesztés is a tanácsnok által s itt a referens tanácsnok ki is nyilatkoz-tatta, hogy bizony az úgy volna jó, de azért a bizottsági javaslat elfogadását ajánlotta, mert — így kíván-ják. Ez a tanács előtt a végső és megönthetetlen argumentum.

Ez az eljárás azonban a lehető legképtelenebb eredményre vezethet.

A bizottságnak ugyanis, midőn ilyen fontos ügyeket tárgyal, egyáltalában nincs módjában a tájékozódás. Össze hívják a bizottságot s tőle várnak propozíciókat. A bizottság azután, hogy ne töltse hiába az időt, bizva abban, hogy hiszen a tanács majd bővebben utána lát a dolognak, mert az az ő kötelessége, megteszi a maga propozícióit — gondolomra.

A tanács pedig, a mint egyszer bizottsági véleményhez jut, a dolog

bővebb tanulmányozása, adatok¹ beszerzése, számítások tétele helyett sokkal kényelmesebbnek tartja egyszerűen elfogadni a bizottsági véleményt. Indokolni nem tudja s ezért meg sem kísérti egy szóval sem a javaslatot, de elfogadja, mert ez esetben ha félre megy a dolog, a felelősséget a bizottságra lehet hárítani.

Ez a végzetes eljárás következett a vígadó építése ügyében is.

A szépészeti és építési bizottság összehívátván, az a meglepetés érte, hogy neki most az új Sas építési vonalát és a szükséges helyiségek méreteit kell megállapítani. Hogy mi alapon, arról nem gondoskodik senki és nem tudjuk, a bátorság volt-e sok, vagy a szándék komolysága kevés, a gyűlésen megjelent öt bizottsági tag nem jött zavarba s minden bővebb megfontolás és a kérdés tanulmányozása nélkül döntött az elébe terjesztett kérdésben; építési vonalul azt a vonalat állapította meg, melyet a mi reformoktól gondosan óvakodó mérnöki hivatalunk az általános utca-szabályozási térképbe behuzott s meghatározta a helyiségek számát akként, hogy a földszinten legyen 300 □ méteres kávéház, 200 □ méteres ebédlő és 100 □ méteres sörcsarnok, az emeleten pedig

700 □ méteres nagyterem, 20 vendégszoba, vendéglős lakása és mellékhelyiségek.

A városháza építése óta nem volt ennél fontosabb középítkezési ügy a tanács előtt s hosszú időn keresztül nehezen is lesz. És a tanács? Annélkül, hogy az eltérő előterjesztést csak legtávolabbról is figyelemre méltatta volna s egyetlen szóval megkísérlette volna indokolni határozatát, a bizottság javaslatát elfogadta.

Pedig annak a javaslatnak az építési vonalra vonatkozó része ellen szakértőktől mi csak kifogásokat hallottunk s ez alapon meggyőződésünkkel vált, hogy a Kossuth-tér kiképzése csak úgy történhetik helyesen, ha abba a Zrínyi-utcának tölesér alakú betorkolása megszüntetetik. Ez a betorkolás — mondja a Draskóczy Pál ügyvéd által beadott felelkezés — a Kossuth-teret szabálytalanná teszi, ezen térnek egy kiugró nyújtványaként jelentkezik, amely a város legszebb utcájára, az Andrássy-utczára ásit a maga semmit mondó ürességével. Még ha a Zrínyi-utca párhuzamossá tétetik s az új Sas az Andrássy-utca felé néző homlokzattal építetik fel, akkor a Kossuth-tér szépségében óriásit nyer, az Andrássy-utczáról a Sas-ra a legszebb perspektíva nyílik, míg a pár-

huzamossá teendő Zrínyi-utczának a kiépítendő Bakay-ház képezhetné méltó befejezését.

Ez uton el volna érhető az is, hogy daczára a szegedi-utca vonala által követett lemetszésnek a Sas telkéből, az építési terület nem kissebbednék.

Ismételjük, hogy az építési vonal megállapításának bővebb megfontolását elengedhetetlennek tartjuk.

A Szarvas vendéglő építésére vonatkozó határozatnak is az a legnagyobb hibája, hogy ezen építésnél is a Völgy-utca szabályozása figyelmen kívül hagyatott s az a képtelen helyzet az új építés által meg fog örökített, hogy egy három öles utczában a gyalogjáró egy öllel alacsonyabban fekszik, mint a kocsit.

Ezen kérdés valószínűleg a legközelebbi közgyűlés elé kerül, minélfogva a legkomolyabban ajánljuk a törvényhatósági-bizottság tagjainak figyelmébe!

Napi hírek.

— **Személyi hír.** Br. Thoroczkay Viktor főispán holnap reggel Hódmezővásárhelyre érkezik s a szerdai közgyűlés végéig városunkban időzik.

— **Az adóhátralékok befizetése.** Ápril havának tizenötödike nevezetes dátum a magyar közjogban. Ki ekkoráig be nem fizette az előző évről elmaradt adóhátra

Első séta.

Ez az első tavaszi séta,
Zöld már a hegy, csak orma tar,
Itt a tavasz: hol a póta?
Itt a szerelem: hol a dal?

Jönnek s kivénülnek poéták,
És cseng a rím és zeng a dal;
Kelnek s kivénülnek a nóták!
De a Tavasz egyre fiatal.

Zempléni Árpád.

Lethargia.*

A „Vásárhelyi Napló“ tárczája.
Diktálta: **Sós Sándor.**

Égető kin, mi gyujtott fel téged, hogy annyira perzseled szívemet? Gondolataimnak minél szabadabb folyást engedek, annál mélyebb és annál sötétebb örvényben érzem magam.

Valóban éget és gyötör. Bárhogy is akarom magamtól eltávolítani e szörnyű és kínzó érzetet, annál jobban sodor az örvény felé, hogy végre aztán megsemmisüljek.

Nem, nem!... Ezt nem akarom!... Én boldog akarok lenni, boldog, olyan

*Egy vak zongorista naplójából.

boldog, hogy boldogságom sokan megirigyeljek... Jogom van hozzá, hisz én is Isten képére vagyok teremtve, ember vagyok, vagy talán az Isten is azt akarja, hogy csupán csak a szenvedés legyen már a földön osztályrészem?...

Minden embernek főtörekvése az, hogy boldog legyen, nemcsak ő maga, hanem boldogítson más is, kit szeret, kiért oda adná életét, lelki üdvösségét, mindenét...

Nem, nem jól beszélék, nem akarom elárulni, hogy ily kétségbeesztő helyzetemben, vakon, világtalanul a szerelem büvös mámora is megejthet.

Vajjon vakságom miatt ki van-e az zárva, meg van-e az tagadva, hogy valaha boldog legyek? ... * * *

Nem rég volt, néhány éve még, midőn ifju keblemben a jövőbe vetett reménység öröm-repesve játszadozott.

Nem gondoltam még akkor arra, hogy nincsen állandóság. Rózsás színben láttam magam előtt a jövőt s a szebbnél-szebb terveket szőttem.

De a végzetes sors keze mindent megsemmisített.

A drága természet adományát, a világozottságot elvonta tőlem és rémes,

kétségbeesztő helyzetbe, örökös éjszakába taszított.

Megtántorodva buktam végig a földön, igazán nem csoda, ha zavartnak és eszeveszettnek hittek, láttak; mert vérben forgó, kidülledt szemeimet bármerre forgattam is, sötét volt minden...

Féltem mindenkitől, nem szerettem még azt sem, ha beszéddel terheltek. — Irigy voltam mindenkire, számtalanszor szorítottam össze ökleimet s ráztam a levegőben és felbőszülten, kimerült, rikácsoló hangon felkiáltottam:

— Hogy az Isten valóban igazságos, nem hiszem tovább!...

De ekkor egy különös érzet reszkett bennem végig, amely megrázta összes idegeimet s mely ilyen megdöbbenéssel kimondott szavak után rendesen meglátogatott. Hatással volt reám, mert félni kezdtem az ilyen érzettől.

És mi okozta ezt a rendkívüli változást lelkemben, semmi más, mint a már évek óta beteg ágyában fekvő jó anyám vigasztaló szavai. Oh mikor magához szorított s érző anyai szívéből jövő szavaival ezeket mondá:

— Gyermekem, egyetlen gyermekem, vigasztalódj.

lékát, elveszti a következő évre választói jogosultságát. A törvénynek ezen a rendelkezésén jövőben változtat a kuriai bíráskodásról szóló törvény, de ebben az évben a jelzett rendelkezés végérvényben van és így, a ki ez évi ápril 15-én adóhátralékban van, elesik a jövő évre legszébb alkotmányos jogának gyakorlásától. Siessenek tehát az adózók és 15-éig fizesség be hátralékos adójukat.

— **Külföldi ut.** Dr. Imre József tb. főorvos, az Erzsébet kórház igazgató orvososa, a mai napon utazik külföldi tanulmányútra fiával dr. Imre Sándorral. Távollétében az Erzsébet-kórház ügyeit dr. Vajda Géza kórházi orvos fogja ellátni.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** Mint már előre is jeleztük, Juhász Mihály polgármester a főispán meghagyásából e hó 12-ikére hívja egybe a törvényhatósági közgyűlést. A közgyűlés tárgysorozatának egybeállításán most dolgoznak a polgármesteri hivatalban. A közgyűlésnek több fontos tárgya lesz. A fontosak mellett lesz még egy érdekes is és ez a Darvassy Gyula fogalmazó külterületi napidijaira vonatkozó miniszteri döntés. Tudvalevőleg ugyanis Darvassy Gyula az iránt folyamodott a törvényhatósági közgyűléshez, hogy a külterületen teljesített szolgálataiért neki napidiját szavazzon meg a közgyűlés. Ő ugyanis hetenként kétszer járlatkiállítással van a külterületen elfoglalva s ezért neki a szervezeti szabályrendelet értelmében napidij jár. A törvényhatósági közgyűlés azonban elutasította Darvassy Gyulát kérelmével azon okból, mivel a rendőrségi fogalmazónak kötelessége a külterületen a járlatírást

És szerető anyai karjai közé szorított s néhány percig szótlánul pihentem fájdalmasan pihegő kebelén.

Majd toporzékolni kezdtem s erővel kibontakoztam anyám karjai közül.

— Nem akarok terhükre lenni. Elmegyek!

Amit tanultam, azt érvényesíteni akarom, talán így majd könnyebb lesz elviselnem e sulyos csapást; ha majd megfogok győződni arról, hogy én is, világtalanságom daczára, tényező és megélni tudó ember bírok lenni...

Elértem célomat... Már egy pár éve annak, hogy küzdök pályámon és valóban észre veszem, hogy így a reám mért csapást könnyebben viselem.

Igen ám, de küzdök s egy újabb kinégető nyelve csapdos körülöttem. Szerelmes vagyok! Én a vak. De a bájos angyal kilitét nem akarom leírni és neki sem akarok őszintén nyilatkozni addig, míg fel nem ismeri bennem az embert. Ha ő ekkor szívét feláldozza nekem, nem vagyok többé vak, sem kétségbeesett, hanem boldog s boldogan hurczolom e rám mért csapás keresztjét...

eszközölni. Darvassy megfeleltette a miniszterhez a törvényhatósági közgyűlés határozatát és a miniszter helytadott felebbezésének s a napidijakat kiutalta. Ezt jelenti be most a tanács a törvényhatósági közgyűlésnek.

— **Esküvő.** Kovács Alajos törvényhatósági számtiszt f. hó 23-an tartja egybekelési ünnepélyét a róm. kath. templomban Széll Mariskával, Széll Pál nyugalmazott leltárbiztos leányával.

— **A szeged-nagváradai műút.** A szeged-nagváradai műút Hódmező-Vásárhely-sövényházi szakaszának makadám burkolattal való kiépítése, kedden vette kezdetét. A földmunkálatok pedig f. hó 6-án kezdettek meg. Az építési munkálatokat Alt Miksa, miniszteri kiküldött vezeti. A földmunkálatoknál 60 ember van ez idő szerint foglalkoztatva és pedig 38 vásárhelyi és 22 karczagi munkás. A munkálatokat két, 130 métermázsás gőzhengerrel végzik.

— **Gyász.** Fésűs Albert felső-torontáli armentesítő mérnök folyó hó 5-én elhunyt. A megboldogult hét évig működött Hódmező-Vásárhelyen is, mint kataszteri mérnök.

— **A kis nyelvtudós.** Egy uri mama, aki tele van büszkeséggel az ő öt éves kis tudósának jövője iránt, közli velünk a kis Messiás nyelvtudományi zsenijének a következő megnyilatkozását.

A derék négy araszos tudóst oszonnára szólították és ő erélyes hangon felhívta nyomban a német bonneját.

— Bitte, auf die Sessel...
(Hogy gyorsan emelje föl a székre.)
A bonne hamarosan kijavította a kis tudóst:

— Nem die Sessel, hanem der Sessel...

Mire a pöntty férfiú indignálódva korigálta vissza:

— Iden isz, die Sessel, melt a mama ült lajta...

Persze, persze, ha a mama ült rajta, akkor a szék valóban — nőnemű, a mint Imike mondja.

— **Statisztika.** Dr. Berger Ferenc főorvosnak a polgármesterhez intézett főorvosi havi jelentése szerint, az elmúlt hóban a város területén 107 haláleset fordult elő. Elhalt 63 nő és 44 férfi. A megbetegedési esetek nagyjából hurutos jellegűek voltak. Általában azonban az egészségügyi mérleg kedvezőbb volt, mint az előző hónapban.

— **Válogatják a legények elejét...**
Napok óta zsufoolásig van a székház udvara fiatal lecczengéssel, kik a sorozásra várnak. De nem csak a legények jönnek fel a Kossuth-téri nagy házba, hanem öreg édesanyák, édesapák, ifju, pezsgővérű tüzes hajadonok. A kik már természetesen nem azért mennek fel a torony alá, hogy ők is mundérba bujjanak, hanem mert van ott nekik valakijük, a kit féltének a katonaságtól, az infanterista-élettől. Mert hát hiába, csak sok az a három esztendő. Hiába kurjantják el magukat a besorozott lecczengék, hogy nem a világ az a három esztendő, csak

féli őket a szerető anya, a hü kedves. Hangos is az élet a Kossuth-tér tájékán. A kikre a sorozó urak kimondották, hogy „tauglich“, nem igen megy haza. Előbb egy csomó szeszt szí magába. Bujában azután addig iszik a fiatal, míg teljesen benyal a hamisítatlan (?) karczosból, a mikor is tele tüdővel fujja a zengzetes baka dalokat. Az Andrisok sem veszik ilyenkor rossz néven ezt a kis duhajkodást, mert úgy gondolják, hogy majd megszéledítik a fiatal, ha egyszer a mundérba kerül. — Egyébként a tegnapi nap a II-ik korosztálybeliek kerültek sor alá. Tegnapi a II-ik korosztálybeliek közül 39 „tauglich“-ot talált a bizottság.

— **Hamis borgyártás.** A Weisz cég szenzácziós ügyében még javában folytatja a vizsgálatot a borenőrző bizottság. Az ügyben különösebb fordulat nem állott be. Az üzleti könyvek lezárásán és az üzleti mérleg helyes megállapításán fáradozik a bizottság. Megjegyezhetjük még, hogy a város, a cég által elkövetett jövedéki kihágásból kifolyólag szenvedett kára biztosítása czéljából, végrehajtást vezetett a cég minden ingóságára, követelésére és járandóságára. A végrehajtási eljárás különben az egész tegnapi napon folyamatban volt.

— **A gyümölcsfák ellensége.** A városi tanács felhívta Germán Ferenc v. kerteszt, hogy a város területén a gyümölcsfákat vizsgálja meg. Germán Ferenc eleget tett a tanácsi meghagyásnak és a város területén megvizsgálta a gyümölcsfákat s azt jelentette, hogy sem a felekezeti, sem a városi faiskolákban levő gyümölcsfákon nem talált vértetűt. Az újváros felől eső kistói szőlőkben azonban megtalálta a gyümölcsfák embe veszedelmes ellenségét és pedig oly mértékben, hogy ez a féreg a város összes gyümölcsfáit komolyan veszélyeztetni. Fölsmerhetőségük a miniszteriumtól kiadott leírás szerint kissé nehéz, mert ezen leírás most még a fejlődés stádiumában levőnek jelzi a pusztító apró férget. De épp az idej enyhe tél megváltoztatta a bogár életmódját s nem hogy most kezdene pusztítani, de már kész a pusztítása. S azokat a fákat, amelyeken már nagy pusztításokat vitt véghez, aligha lehet a locsolással védeni és legczélszerűbb a törzs megvédeése czéljából lebotolni az ilyen erősen megtámadott ágakat.

— **Törékeny koponyák.** Így sorozás idején nem ritkaság, hogy a katonának irt legények nagy duhajkodásokat cselekszenek meg, a mikor is rendesen betörnek egy-két fej és megroppan a botok sulya alatt egy-két hátgerincz. Így vala ez a mult éjszakák egyikén is, amikor a Kónya Pál és a Markó Bálint duhajkodtak egy csárdában. Keményen adta a bantot a Markó-csemete és verte czudarul a mellét, hogy ő a császár bakája és holmi honvéd-infanterista ne merjen még szagolni sem ő felé. Mert tudni kell, hogy a Markó az baka, közös baka, a Kónya

pedig honvéd. A Kónya is verte azonban a mellét, hogy a ki a honvédet sérti, jaj lesz annak. A Markó pedig tovább sértette a honvédséget. Erre azonban Kónya már nem a saját mellét, hanem a komája fejét kezdte kopogatni egy literes üveggel. Markó feje sem volt vasból s a hol lecsapott a literes üveg, ott meghasadt a csont és bugyogott a vér. Erre azután birokra ment a beszszelt két magyar és tán még most is döngetik egymás koponyáját, ha történetesen be nem lép az őrájárat a csárdába és ki nem egyenlíti a közöttük felmerült differenciákat. A mi szerencsésen sikerült is.

— **Czirkusz varieté.** Nagy Antal igazgató czirkusz-varieté társulata még mindig nagy érdeklődés mellett tartja esténként előadásait a Szabadságtéren. Most az atléta hívja fel a magyarokat, hogy álljon ki vele birokra a ki mer. Bizonyára akad is vállalkozó és bizonyára le is fogja gyürni a hordók eme nagy hengergetője és a sulyok nagy taszigálója.

— **Sötét hűn.** A múlt évi április hónapban történt, hogy Banga János timár legény, egy védtelen kis leánygyermeket, az öt esztendő Kulesár Rozikát állati vágyainak eszközéül óhajtotta felhasználni. Mielőtt azonban brutális tervét végrehajtotta volna, megérkeztek a szülők. Kulesárék feljelentést tettek annak idején a bestiális legény ellen és a törvényszék Banga Jánost öt évi fegyházbüntetésre ítélte. Megfelebbezte vádlott az ítéletet s Banga Jánost a tábla is öt évre ítélte. Tegnap érkezett le azután a legfelsőbb bíróságtól, a kir. kuriától a harmadfoku ítélet, mely indokainál fogva helyben hagyja a két alsóbíróság ítéletét s az öt évi fegyházbüntetést, az utolsó ítélet kihirdetésének napjától veszi megkezdettnek.

— **Vásár a közelben.** Kisteleken a legközelebbi országos vásár — mint a kapitányi hivatalt értesítik — e hó 16-án és 17-én lesz.

A legelső kisdedóvó.

Felolvasta Ribiczey Aladár hódmezővásárhelyi ovónölképző intézeti igazgató a Csanádmagyei ovónölknek márcz. 26-án tartott közgyűlésén.

„Sötétség fődé a nagy mindenséget“ — mondja a szent biblia története — csak azért teremté az Ur, a legújabb bölcsélet szerint is a megfajthetetlen okozatok végső, vagyis legfelsőbb oka, legelső napon a világosságot. Már ebből a bibliai hagyományból kifolyólag meg kell hajolnunk az „Isten eszme“ előtt, mert a hideg ész törvényei szerint is nemcsak eszményiben, de a kérlelhetetlen logika, vagyis gondolkodástan, törvényei szerint sem lehetett és szabadott volna másképp a fogalmuk szerint való „világ“ megalkotásához fogni, mint először is a sötétséget eloszlatni.

S itt megint az okozatok végső okának, vagyis az „Isten eszme“ mily végtelen bölcsességére kell bukkannunk!

A legmaterialisztikusabb, leganyagelvíb bölcselő kénytelen elismerni, hogy a ma, vagy tegnap született gyermek látó, érzékének a való világossága, a napfényteljes erejében csak — ártalmas, mert az edzetlen s különben is fölötté érzékeny látó ideget bántja s nem egy esetben helyes működésre képtelenné teszi. Már ezen anyagelvi szempontból is mily böles vala a Teremtő intézkedése, hogy midőn a világosságot, mint létünk — bár képzetben kifejezett — legfőbb szükségletét megteremté, nem a modern világítás rendszere, hanem a leghoroszabb értelemben vett nevelés módszere szerint határozott, az értelmes ember érzékeinek és értelmiségének természetes, illetve fokozatos fejlődésének törvényei szerint.

Az emberiség születése első pár hónapjának, szerencsés vagy szerencsétlen körülmények közt való világrajzoltének sötétségét elüzté részletesen a lelki világosság derengése, vagyis az érzekek napról napra élénkebb, helyesebb, „tapasztalatibb“ működése.

Ha logikai szempontból tárgyaljuk a teremtés történetét, könnyen arra a kérdésre bukkanhatnánk, hogy a legbölcsebbek legbölcsebbike, miért nem teremté hát a „hozzá hasonlót“, az embert, mindjárt a teremtés második napján? Ennek is meg van a böles magyarázata.

„A „világosság“ a szellem derengésében ugyan mit látott, mit érzékelhetett volna az emberi szellem az első és hatodik nap közé eső nagy és böles alkotások hiányában? — A fény örök szenvedéssé, átokká lett volna! A végtelen ürnek fogalma is kétségbeejtő!

Megteremté tehát a bölcsek legbölcsebbike az embert akkor, midőn bölcsességéből kifolyólag előzetesen megteremtette azon szükségleteket, melyek csak a természetes fejlődés és fejlesztés útján válhatnak szellemi birtokunkká, melyeknek összessége csupán az embert képes Isten hasonkép-másává avatni. — Ez is meglőn!

(Folvt. köv.)

A közönség köréből.

(Ezen rovatunk a közönség köréből eredő felszólalásainak nyitva áll, de érettek a felelősség a beküldőt illeti.)

Tájékozásl.

Ezen lap folyó évi 78-ik számában „Az újárósi papválasztáshoz“ czímmel egy közlemény jelent meg, mely nem felel meg a valóságnak. Ugy az értekezleten jelen volt hitsorsosok, valamint az összes olvasó közönség tájékozása végett a következőket óhajtóm elmondani.

A husvét első napjára összehívott értekezlet a mondott időben és helyen csakugyan megtartott s az értekezlet megnyitásakor Ugrai László tanító ur tartván a bevezető beszédet, nem állhatta meg, hogy mindjárt négy jelöltet is ne ajánljon az újárósi papi állásra, név sze-

rint: Losonczy Endre, Técsy József, Tereh Gyula és Györffy József urakat és egyben felhitta az értekezletet, hogy mielőtt a tanácskozáshoz fogna, válasszon elnököt és jegyzőt, mit az rögtön meg is cselekedett, megválasztván elnöknek engemet, jegyzőnek Vékony Jánost.

Én felhittam az értekezletet, hogy van-e még valakinek ajánlani való jelöltje, vagy megnyugosznak a mondott négy jelölt személyében, mire az értekezlet nagy többsége azt válaszolta, hogy megnyugoszanak s éljenezték a jelölteket, hogy nem egyhangulag, az bizonyos.

Kivehető volt két név: Técsy és Losonczy. Mindezekkel V. J. hitsorsosunk nem lévén megelégedve, ő még a kettőt is kétfelé akarta választani minden áron s felhitta az értekezletet, hogy tartson próba-szavazást. Ez ellen az értekezlet erősen tiltakozott. Ekkor oda rohant az elnök elébe s követelte az értekezlet megszavaztatását, mit az elnök az ő parancsára nem rendelt el, de fel is tette a kérdést, hogy akarja-e az értekezlet, hogy a próba-szavazás elrendeltesék? Mire az értekezlet általános nagy többsége nemmel válaszolt. Ennek daczára V. J. és még egy pár ur jónak látta az értekezletet szavazásra kényszeríteni. Mikor én azt láttam, hogy már tulságba megy a dolog s az értekezlet is erősen oszloni kezdett, lemondtam az elnökségről és a milyen gyorsan én elhagytam helyemet, olyan gyorsan foglalta azt el Ugrai László tanító ur.

Hogy azután hányszor szavaztatta meg az értekezlet megmaradt töredékét, azt ő maga mondja az idézett cikkben, hogy nem is egyszer, de háromszor s hogy mindannyiszor jogtalan volt, azt tudom.

További soraiban valami kiküldött bizottságról beszél Ugrai ur, azt mondván, hogy a kiküldött bizottság megbízásából közli. Hogy ez a bizottság hol vette magát, azt nem tudom, mert az én elnökségem alatt ilyen nem alakult s mikor én lemondtam, az értekezlet már félig eloszlott volt.

Ennyit óhajtottam a valóságnak megfelelően tudatni és most az ügyet a magam részéről bevégeztem tekintem s kijelentem, hogy semminemü hírlapi cikkre válaszolni nem fogok.

Kelt Hmvasárhelyen, 1899. április 7.

Mutsi Bálint.

Üzleti tudósítás.

1899. április 7.

A hódmezővásárhelyi mértékhitelítő hivatal jegyzései:

Buza	9.00—9.20
árpa	6.—6.10
kukoricza	4.40—4.60
szalonna 46.—47.—	
sértés 45—46.—	
zsir 60.	

Árak métermázsánként.

Kiadó: Vetrő Lajos Endre.